

Fracties DOEN'22 CDA VVD en FVD
p/a mevrouw Ter Voorde

Bezoekadres
Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg

Postbus 500
7770 BA Hardenberg

Telefoon 14 0523
www.hardenberg.nl

Datum 18 augustus 2026
Portefeuillehouder Wethouder Ten Kate
Zaaknummer 1207880

VERZONDEN 18 AUG 2026

Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen fracties DOEN'22 CDA VVD FVD -
Windturbines

Beste mevrouw Ter Voorde,

Op 6 juli 2026 stelde u, mede namens de fracties CDA, VVD en FVD, schriftelijke vragen over de ontwikkelingen van windparken in onze gemeente. Hieronder beantwoorden wij deze vragen:

Inleiding

De provincie is momenteel het bevoegd gezag voor de besluitvorming over de beoogde windparken in onze gemeente. In juni 2023 namen Provinciale Staten van Overijssel de motie 'Grip op Wind' aan. Vanaf dat moment nam de provincie de regie over windenergie en stelde zij het windbeleid vast. Hierin is opgenomen dat in 2030 in Overijssel 2 TWh aan windenergie moet worden opgewekt. Op 14 mei 2024 stemde de gemeenteraad van Hardenberg in met programmeringsafspraken met de provincie Overijssel. Hierbij is afgesproken dat er maximaal 235 GWh aan windenergie wordt aangewezen. De huidige geselecteerde gebieden zijn het resultaat van deze afspraken.

Voor ieder geselecteerd gebied kunnen nu de procedures worden gestart. Alle benodigde onderzoeken moeten nog plaatsvinden en details van de projecten moeten nog worden bepaald. De projecten staan daarmee aan het begin van hun ontwikkeling. Als college zullen wij de processen en procedures nauwlettend volgen, de programmeringsafspraken uitvoeren en de belangen van onze inwoners behartigen. Daarbij zetten wij in op het beperken van de lasten voor de omgeving en het zo lokaal mogelijk verdelen van de lusten van een windpark. Het college informeert de raad over de procedurele stappen en de ontwikkeling van de verschillende projecten.

Vraag 1

Is het college bereid om, namens de inwoners van onze gemeente, een formele zienswijze in te dienen bij de provincie zodra de ontwerpbesluiten voor de windturbines ter inzage worden gelegd, om zo de lokale belangen direct veilig te stellen?

Antwoord

Ja, de gemeente heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op documenten en besluiten die door de provincie en initiatiefnemers ter inzage worden gelegd. De projectprocedure start met een plan van aanpak voor de benodigde milieuonderzoeken, waarop normaliter een zienswijze kan worden ingediend. Ook op latere projectbesluiten en bijbehorende onderzoeken en plannen kunnen zienswijzen worden ingediend.

Aan de hand van de projectinformatie en de ter inzage gelegde stukken weegt het college af of een zienswijze benodigd is. Redenen daarvoor kunnen zijn: reageren op de aanpak en besluitvorming van de provincie, opkomen voor lokale belangen in de belangenafweging, het opnieuw onder de aandacht brengen van de inhoud van het Afwegingskader wind Gemeente Hardenberg en de afwegingsmatrix windenergie van 29 november 2023 en/of reageren op uitkomsten of methodieken van onderzochte milieueffecten.

De provincie dient de lokale belangen mee te nemen in de belangenafweging bij het nemen van een besluit.

Vraag 2

Hoe gaat het college bij de provincie borgen dat eventuele (cumulatieve) geluidseffecten vooraf strikt en onafhankelijk worden getoetst, om zo de nachtrust en algehele gezondheid van omwonenden preventief te beschermen?

Antwoord

Voor een besluit over een windproject van het formaat zoals beoogd in het gebied Bergentheim-Kloosterhaar-Sibculo zal een volledige milieueffectrapportage (m.e.r.) worden uitgevoerd. Daarin moeten alle gevolgen voor de omgeving, waaronder de geluidseffecten, volledig inzichtelijk worden gemaakt, inclusief cumulatie met bestaande windparken en andere geluidbronnen. Op basis van de resultaten wordt een belangenafweging gemaakt en een voorkeursalternatief gekozen. Dit voorkeursalternatief beoogt een maximaal resultaat met minimale negatieve gevolgen voor de omgeving. Het doel is de hinder zoveel mogelijk te beperken door aan te sturen op strenge geluidnormen en waar nodig aanvullende voorschriften ter beperking van specifieke hinderlijke geluidkarakteristieken.

De provincie is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de beoordeling of de onderzoeken voldoende, zorgvuldig en objectief zijn om het besluit daarop te kunnen baseren. De gemeente zal de onderzoeken daarnaast vanuit haar eigen verantwoordelijkheid kritisch beoordelen.

Vraag 3

Kan het college toelichten op welke wijze de signalen, zorgen en eventuele gezondheidsklachten van inwoners, evenals de meest recente medische en wetenschappelijke inzichten over de effecten van windturbinegeluid op de gezondheid, waaronder de slaapkwaliteit, worden betrokken bij de gemeentelijke inzet en advisering richting de provincie?

Antwoord

De gemeente verzamelt signalen en zorgen uit de omgeving en zorgt ervoor dat deze onder de aandacht van de provincie komen en blijven. Als specifieke zorgen onvoldoende worden beantwoord of nieuwe wetenschappelijke inzichten of rijksbeleid niet bij de besluitvorming worden betrokken, zal de gemeente dit bij de provincie kenbaar maken en aandacht voor deze onderwerpen vragen.

Vraag 4

Is het college bereid om bij de provincie te pleiten voor het hanteren van strengere, lokale geluidsnormen (Lden/Lnight) en grotere afstandscriteria tot woningen dan de wettelijke landelijke minima, gezien de specifieke rust en openheid in ons buitengebied?

Antwoord

Het buitengebied waar het projectvoorstel is ingediend, is niet aangewezen als stiltegebied of als gebied waarvoor in de huidige situatie specifieke geluidsnormen gelden. Wel zal het college verzoeken om zo streng mogelijke geluidsnormen, waarbij tegelijk de doelstelling voor duurzame energie uit de programmeringsafspraken kan worden behaald. Het college heeft daarbij de voorkeur voor zo groot mogelijke afstanden tot woningen als de openheid van het gebied dit mogelijk maakt. Het college zal er bij de provincie op aandringen om de afstand tot woningen en/of de geluideffecten zwaar mee te wegen in de belangenafweging. Daarbij is het van belang dat de vaststelling van de nieuwe landelijke regelgeving voor windturbines opnieuw is vertraagd door de rijksoverheid. Als deze regelgeving nog niet beschikbaar is, zal de provincie eigen normen vaststellen. Dit biedt mogelijkheden voor het opstellen van gebied specifieke normen.

Vraag 5

Gezien de enorme visuele impact van turbines met deze schaal: welke specifieke eisen gaat het college bij de provincie neerleggen om visuele hinder, zoals horizonvervuiling en hinderlijke slagschaduw voor nabijgelegen kernen en burgerwoningen, bij voorbaat uit te sluiten dan wel te minimaliseren? En ziet het college mogelijkheden om bij de provincie aan te sturen op een maximumhoogte voor turbines in dit specifieke gebied?

Antwoord

In de uitvoeringspraktijk wordt de hoeveelheid slagschaduw vaak beperkt tot 6 uur per jaar. Voor dit project zal de provincie een locatie gebonden norm voor slagschaduw moeten vaststellen zo lang er geen landelijke regels zijn opgesteld. Het college zal daarbij inzetten op

een zo vergaand mogelijke beperking van slagschaduw voor woningen en zal de provincie verzoeken te onderzoeken of een strengere norm dan de gebruikelijke 6 uur per jaar haalbaar is. De programmeringsafsprake gaat uit van 200 GWh aan nieuwe opwekcapaciteit met windenergie. Deze hoeveelheid kan met circa 10 grote windturbines worden behaald. Als kleinere windturbines worden geplaatst zijn extra windturbines nodig en worden mogelijk meer gebieden in Hardenberg geselecteerd.

Vraag 6

Het geselecteerde projectvoorstel is 'Bergentheimerveen', grenzend aan het kwetsbare Natura 2000-gebied Engbertsdijksvenen. Is het college op de hoogte van de 'Verkenkende Natuurtoets' die de provincie Overijssel in 2022 uit heeft laten voeren? En is het college op de hoogte dat in dit rapport het geselecteerde gebied is aangemerkt als 'groot risico's voor het optreden van (significant) negatieve gevolgen'? Welke eisen gaat het college aan provincie Overijssel stellen om de veiligheid van de diverse beschermde vogelsoorten, die de weilanden nabij de Engbertsdijksvenen als foerageergebied gebruiken, te waarborgen?

Antwoord

Het college is op de hoogte van de uitgevoerde verkennende natuurtoets. Deze toets vormt een eerste stap in het onderzoek naar de gevolgen voor de natuur en vogelsoorten in de omgeving. Als onderdeel van de benodigde milieuonderzoeken zal met uitgebreidere natuuronderzoek moeten worden aangetoond in hoeverre het natuurgebied en onder andere de vogels in de Engbertsdijksvenen worden beïnvloed door de komst van het windpark. Het ontwerp van de opstelling, het aantal en hoogte van de windturbines en de uiteindelijke afstand van de windturbinelocaties tot de natuur- en foerageergebieden bepalen mede de effecten op vogels in de omgeving.

Het college zal van de provincie verlangen dat de natuurbelangen volwaardig en aantoonbaar worden betrokken bij de uiteindelijke besluitvorming.

Vraag 7

Is het college bereid met initiatiefnemer en provincie in gesprek te gaan om zorg te dragen dat omwonenden ook profijt hebben van de energieopwekking, zodat de omgeving ook een financiële stimulans krijgt?

Antwoord

In het afwegingskader windenergie van de gemeente Hardenberg, dat bij de programmeringsafspraken met de provincie is gedeeld, zijn financiële aspecten opgenomen waarvoor het college blijvend aandacht zal vragen:

- Aansluiting bij minimaal de Gedragscode Wind op Land: € 0,40 tot € 0,50 per MWh als financiële bijdrage voor participatie in een nog af te spreken vorm, bijvoorbeeld een omgevingsfonds. Dit staat los van lokaal eigendom.
- Minimaal 50% lokaal eigendom waarbij eerst de lokale omgeving en daarna de bredere omgeving de mogelijkheid krijgt om op basis van gelijkwaardigheid, inclusief risico's,

tijdsinvestering en opbrengsten, mede-eigenaar te worden. Een energiecoöperatie kan hierin een rol vervullen.

- Een mogelijke omwonenden- of burenregeling om omwonenden met de grootste lasten het meest tegemoet te komen.
- Los van deze vormen van financiële participatie bestaat de wettelijke regeling voor nadeelcompensatie. Dit is de officiële vergoeding van schade, zoals waardedaling van een woning, als gevolg van een overheidsbesluit. Wettelijk geldt daarbij een ondergrens van 4% die als normaal maatschappelijk risico voor eigen rekening blijft.

Het college zal tijdens de projectontwikkeling en procedures met de ontwikkelaar, de energiecoöperatie en provincie in gesprek gaan over het maximaliseren van deze financiële mogelijkheden en over de wijze waarop de omgeving tijdens het proces wordt betrokken.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg,

secretaris,

B.M. de Vries

burgemeester,

M.W. Offinga

✓ **Afschrift aan**

- Raadsleden en schaduwfractieleden

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen